

MENETLUSKORD 2024. AASTA EUROOPA KULTUURIFEALINNA TIITLIKONKURSI LÄBIVIIMISEKS EESTIS

Artikkel 1 Üldsätted

1. Käesolev menetluskord määrab konkursi korralduslikud reeglid 2024. aasta Euroopa kultuuripealinna tiitlikonkursi läbiviimiseks Eestis ning valikuprotsessi eesmärgil moodustatud eksperdikomisjoni (edaspidi „komisjon“) koosseisu, liikmesuse ja tegevused.
2. Komisjon koostab esialgse nimekirja kandidaatlinnadest ja soovitab pärast lõppvalikukohtumist ühe linna Euroopa kultuuripealinnaks, välja arvatud juhul, kui ükski linn ei ole täitnud kõiki kriteeriume.
3. Konkursi korraldamise ja haldamise eest vastutab Eesti Vabariigi Kultuuriministeerium (edaspidi „korraldusasutus“).

Artikkel 2 Komisjoni koosseis

1. Komisjon koosneb kaheteistkümnest liikmest. Euroopa institutsioonid ja asutused nimetavad kümme liiget – kolm Euroopa Parlamendi, kolm nõukogu ja kolm Euroopa Komisjoni poolt ning üks Regioonide Komitee poolt. Kultuuriminister nimetab korraldusasutuse tegevuskorra kohaselt ja Euroopa Komisjoniga konsulteerides kaks liiget.
2. Komisjoni juhib esimees, kelle puudumisel tegutseb tema asetäitjana aseesimees. Esimehe saab nimetada vaid Euroopa institutsioonide ja asutuste nimetatud liikmete seast.
3. Esimees ja aseesimees nimetatakse komisjoniliikmete poolt eelvalikukohtumise alguses, eelistatavalt üksmeelselt.
4. Kui üksmeelt ei saavutata, korraldatakse hääletus. Komisjoni esimeheks ja aseesimeheks nimetatakse kandidaadid, kes saavad kohalviibivate komisjoniliikmete enamushääled.
5. Kui ükski kandidaat ei saa esimeses hääletusvoorus komisjoniliikmete enamushääli, korraldatakse kahe enim hääli saanud kandidaadiga teine hääletusvoor.

Artikkel 3 Komisjoni liikmesus

1. Komisjoniliikmetel ei või olla asendajaid, välja arvatud allpool 4. punktis toodud juhtudel.

2. Komisjoniliikmed peavad olema Euroopa Liidu kodanikud. Komisjoniliikmed töötavad sõltumatult ja isiklikult ning ei esinda ühtegi organisatsiooni. Liikmetel peavad olema arvestatavad kogemused ja oskusteadmised kultuurisektori, linnade kultuurilise arendamise või Euroopa kultuurielinna ürituse või muu samaväärse ulatuse ja mõõtmega rahvusvahelise kultuurisündmuse korraldamise vallas. Samuti peavad nad olema võimelised pühendama komisjoni tööle vajaliku arvu tööpäevi. Korraldusasutuse töötajad ei või olla komisjoni liikmed.
3. Komisjoniliikmed allkirjastavad nii enne eelvalikukohtumist kui ka enne lõppvalikukohtumist kinnituse, et neil ei ole Euroopa kultuurielinna tiitlile kandideerinud linnadega seoses ühtegi tegelikku ega võimalikku huvide konflikti. Korraldusasutus säilitab iga komisjoniliikme kinnituse originaaleksemplari.
4. Komisjoniliikmed on kohustatud teavitama muutustest oma ametialastes või erakohustustes, mis võivad põhjustada tegeliku või võimaliku huvide konflikti seoses vastava kandidaatlinnaga. Kui liige sellisest konfliktist teavitab või kui huvide konflikt ilmneb, astub kõnealune liige tagasi ning asjaomane liidu institutsioon või organ või liikmesriik asendab kõnealuse liikme järelejäanud ametiajaks vastavalt asjakohasele menetlusele.
5. Valikumenetluses lõpeb kultuuriministri nimetatud komisjoniliikmete liikmesus:
 - a. valikuprotseduuriga seotud töö lõpule jõudmisel;
 - b. liikme liikmesusest loobumisel;
 - c. liikme liikmesuse lõpetamisel;
 - d. liikme surma korral.
6. Kultuuriministril on õigus enda poolt nimetatud liikme liikmesus lõpetada, kui:
 - a. nimetatud liige ei osale esimeses valikuvoorus ilma arvestatava kirjaliku põhjusega;
 - b. nimetatud liige rikub käesoleva menetluskorra artiklis 4 toodud konfidentsiaalsusnõudeid;
 - c. nimetatud liige ei astu huvide konflikti ilmnemise korral tagasi. Kui kultuuriminister seda vajalikuks peab, võib kultuuriminister sellisel juhul asendusliikme nimetada.

Artikkel 4 **Komisjoni kohtumised**

1. Komisjoni kohtumised kutsuvad kokku korraldusasutus. Kirjalikud kutsed esimeses valikuvoorus osalemiseks saadetakse taotluste esitamise kutsele (edaspidi „kutse“) vastanud linnade esindajatele, kes saatsid taotluse kutses määratud tähtajaks. Komisjoni poolt esialgsesse nimekirja kantud linnadele esitatakse kutse osaleda lõppvalikus ning esitada täiendatud ja ülevaadatud taotlused.
2. Korraldusasutus osutab komisjonile kohtumiste ajal komisjoni tööks vajalikku igakülget tehnilist ja logistilist abi.
3. Komisjoni kohtumised ei ole avalikud. Korraldusasutuse ja Euroopa Komisjoni esindajatel on õigus osaleda komisjoni kohtumistel vaatejatena. Muid isikuid võib kohtumisele kutsuda kõigi kohalviibivate komisjoniliikmete nõusolekul.
4. Kohtumist juhivad ja menetluse eest vastutavad komisjoni esimees või tema puudumisel aseesimees.
5. Komisjonis hääletamine ei ole salajane. Hääletamine toimub käe tõstmisega või suuliselt.
6. Komisjoniliikmed ei avalda üksikute taotlustega seotud asjaolusid ega komisjoni soovitusi seoses linnade kandidatuuriga enne lõppvalikut. Siiski võib esimees või tema puudumisel aseesimees pärast eelvalikukohtumist vastata kandidaatlinnade suulistele päringutele.
7. Komisjoni töökeel on inglise keel.

8. Pärast komisjoni igat kohtumist koostab komisjoniliikmete hulgast valitud ja konsensuslikult kinnitatud protokollija inglise keeles aruande.

Artikkel 5

Eelvalik

1. Korraldusasutus saadab kandidaatlinnadelt saadud taotlused kõigile komisjoniliikmetele ja Euroopa Komisjonile.
2. Korraldusasutus kutsub eelvalikukohtumisele kandidaatlinnu esitlema asjaomaste linnade delegatsioonid. Linnadel on õigus ise otsustada, kes nende kandidatuuri esitleb, arvestades, et delegatsiooni suurus on maksimaalselt 10 inimest. Linnad võivad oma tehnilise abi ise kaasa võtta. Tehnilist abilist ei loeta delegatsiooni liikmeks, kui ta esitluse ajal sõna ei võta. Eelvalikukohtumine toimub mõne nädala jooksul pärast taotluste esitamise tähtaega.
3. Esitlus koosneb järgnevast:
 - a. iga kandidaatlinna suuline ettekanne, mille käigus antakse ülevaade kandidatuurist. Esitluse pikkus on kuni 30 minutit;
 - b. komisjoni ja kandidaatlinna vaheline küsimuste ja vastuste voor, pikkusega kuni 60 minutit.
4. Esitluse keel on inglise keel.
5. Komisjonil ei ole lubatud enne eelvalikukohtumist kandidaatlinnadesse visiite korraldada.
6. Komisjon hindab kandidaatlinnu nende taotluste ja esitluste alusel vastavalt otsuses sätestatud eesmärkidele ning kriteeriumitele.
7. Pärast esitlusi arutab komisjon iga linna väärtusi ning koostab esialgse nimekirja kandidaatidest, kes kutsutakse valiku tegemise etapis oma taotlusi täiendama ja üle vaatama. Komisjon peaks järgmise etappi saatma ainult linnad, millel näeb tõelist potentsiaali soovitus saamiseks lõppvaliku tegemise etapis.
8. Komisjon peaks püüdma eelvalitavate linnade osas üksmeelele jõuda. Kui üksmeelt ei saavutata, langetatakse otsus eelvalitavate linnade esialgse nimekirja osas hääletamise teel. Iga komisjoniliige hääletab iga kandidaatlinna esialgsesse nimekirja lisamise poolt või vastu. Otsus, kas lisada linn esialgsesse nimekirja, langetatakse kohalviibivate komisjoniliikmete lihthäälteenamusega. Võrdse arvu häälte korral annab otsustava hääle esimees ning tema puudumisel aseesimees.
9. Komisjon tervikuna peab toetama lõplikku otsust.
10. Komisjoni koostatud esialgne nimekiri avaldatakse eelvalikukohtumise järgses pressiteates.
11. Komisjon koostab aruande, mis sisaldab üldist hinnangut kõigile laekunud taotlustele, esialgsesse nimekirja kantud kandidaatlinnu, kes jätkavad konkureerimist, ning nendele linnadele antavaid soovitusi.
12. Komisjon edastab aruande korraldusasutusele ja Euroopa Komisjonile hiljemalt 21 tööpäeva jooksul pärast eelvalikukohtumist.
13. Korraldusasutus kiidab esialgse nimekirja komisjoni aruande põhjal ametlikult heaks.
14. Euroopa Komisjon ja korraldusasutus avaldavad komisjoni aruande oma veebilehel.
15. Korraldusasutus saadab kõigile esialgsesse nimekirja kantud kandidaatlinnadele kirja, millega kutsub neid oma taotlust täiendama ja üle vaatama ning milles on ära märgitud vastavate taotluste esitamise tähtaeg.

Artikkel 6

Lõppvalik

1. Esialgsesse nimekirja kantud kandidaatlinnad täiendavad oma taotlusi ja vaatavad need üle, et paremini vastata otsuse kriteeriumitele ja võtta arvesse komisjoni poolt eelvalikuaruandes esitatud soovitusi.
2. Korraldusasutus saadab eelvalitud kandidaatlinnadelt saadud täiendatud ja üle vaadatud taotlused kõigile komisjoniliikmetele ja Euroopa Komisjonile.
3. Juhul, kui komisjon soovib eelvalitud linnadesse visiidi korraldada, peavad sellised visiidid aset leidma pärast täiendatud ja ülevaadatud taotluste esitamise tähtaega ning enne lõppvalikukohtumist. Visiitide ajal esindavad komisjoni kaks kuni neli volitatud komisjoni liiget. Vähemalt üks delegatsiooni liige on Euroopa institutsiooni või asutuse poolt nimetatud komisjoni liige. Kõiki eelvalitud linnu tuleb kohelda võrdselt, mis tähendab, et sellisel juhul peavad esindajad korraldama visiidi kõikidesse asjaomastesse linnadesse. Personaalseid kutseid asjaomastelt linnadelt ei ole lubatud vastu võtta. Visiite korraldavad asjaomased linnad koostöös korraldusasutusega. Visiit igasse linna peaks vältama ligikaudu ühe päeva.
4. Korraldusasutus kutsub lõppvalikukohtumisele kandidaatlinna esitlema asjaomaste linnade delegatsioonid. Linnadel on õigus ise otsustada, kes nende kandidatuuri esitleb, tingimusel, et delegatsiooni suurus on maksimaalselt 10 inimest. Linnad võivad oma tehnilise abi ise kaasa võtta. Tehnilist abilist ei loeta delegatsiooni liikmeks, kui ta esitluse ajal sõna ei võta. Lõppvalikukohtumine toimub hiljemalt üheksa kuud pärast eelvalikukohtumist. Vajadusel võib korraldusasutus Euroopa Komisjoniga konsulteerides kõnealust tähtaega mõistliku ajavahemiku võrra pikendada.
5. Esitlus koosneb järgnevast:
 - a. iga kandidaatlinna suuline ettekanne, mille käigus antakse täpne ja ajakohane ülevaade kandidatuurist. Esitluse pikkus on kuni 30 minutit;
 - b. komisjoni ja kandidaatlinna vaheline küsimuste ja vastuste voor, pikkusega kuni 75 minutit.
6. Esitluse keel on inglise keel. Komisjon hindab esialgse valiku läbinud kandidaatlinnade täiendatud taotlusi ja esitlusi vastavalt otsuses sätestatud eesmärkidele ning kriteeriumitele.
7. Komisjoni eesmärk on soovitada tiitlile üksmeelselt ühte linna. Kui üksmeelt ei saavutata, valitakse linn esialgsesse nimekirja kantud kandidaatlinnade hulgast välja kohalviibivate komisjoniliikmete lihthäälteenamuse põhjal. Igal komisjoniliikmel on üks hääl, mille saab anda ühele linnale. Kui ükski eelvalitud kandidaatlinn ei saavuta esimeses voorus häälteenamust, korraldatakse teine hääletamisvoor. Kui kaks kohalviibivatelt komisjoniliikmetelt enim hääli saanud kandidaatlinna on saanud võrdselt hääli, lähevad mõlemad linnad edasi teise hääletusvooru. Et teises hääletusvoorus otsus vastu võetaks, peab see saama kohalviibivate komisjoniliikmete enamushääled.
8. Juhul, kui on tarvis korraldada kolmas hääletusvoor või veel rohkem voorusid, eemaldatakse järgmisest voorust linn, mis on saanud kõige vähem hääli. Juhul, kui kaks või enam kandidaatlinna saavad võrdselt kõige vähem hääli, on otsustav hääl komisjoni esimehel või tema puudumisel aseesimehel, kes otsustab, milline linn enne kolmandat hääletusvooru hääletamiselt eemaldada.
9. Kui pärast kolmandat hääletusvooru ei ole ükski linn häälteenamust saanud, korraldatakse järgmised voorud vastavalt ülaltoodud menetlusele.
10. Kui ükski kandidaatlinn ei täida kõiki kriteeriume, võib komisjon soovitada tiitli omistamisest loobuda.
11. Komisjon tervikuna peab toetama lõplikku otsust

12. Komisjoni valik avaldatakse lõppvalikukohtumise järgses pressiteates.
13. Komisjon koostab kõigi eelvalikunimekirja kantud kandidaatlinnade taotluste kohta üldise hindamisaruande ja korralduselt põhjendatud soovitus ühe linna nimetamiseks Euroopa kultuuripealinnaks. Aruandes esitatakse välja valitud linnale soovitused, mida tuleks tiitliaasta alguseks veel ette võtta juhul, kui linn nimetatakse ametlikult Euroopa kultuuripealinnaks. Samuti tuuakse aruandes välja küsimused, mida komisjon esitab esimese seirekohtumise käigus.
14. Komisjon edastab aruande korraldusasutusele ja Euroopa Komisjonile hiljemalt 21 tööpäeva jooksul pärast lõppvalikukohtumist. Euroopa Komisjon ja korraldusasutus avaldavad valikuaruande oma veebilehel.
15. Korraldusasutus nimetab ühe linna Euroopa kultuuripealinnaks, võttes aluseks komisjoni valikuaruande soovitused, ning teavitab sellest nimetamisest Euroopa Parlamenti, nõukogu, Euroopa Komisjoni ja Regioonide Komiteed.

Artikkel 7

Lõppsätted

1. Kultuuriministri poolt nimetatud komisjoniliikmel on õigus saada hüvitist liikme tööülesannete täitmisega seotud reisi- ja majutuskulude eest vastavalt riigi asjakohastele seadustele või määrustele. Samuti on komisjoniliikmel õigus saada päevaraha ja tasu oma töö eest. Euroopa institutsioonide ja asutuste poolt nimetatud komisjoniliikmete kohtumistel osalemisega seotud kulud kannab Euroopa Komisjon.